

چکیده

امروزه ثابت شده است که با به کارگیری ابزارهای نوین پولی و مالی می توان نوسانات بازار را مورد کنترل بیشتر قرار داد.

در این حال با به کارگیری این ابزارها، ریسک سرمایه گذاری در بازارهای پول و سرمایه کاهش یافته و تمایل افراد را به استفاده از این ابزارهای پولی و نیز سرمایه گذاری در خرید و فروش سهام افزایش یافته است. بازارهای معتبر سرمایه در دنیا، به خصوص در کشورهای آمریکا و کانادا در حال حاضر از ابزارهای متعددی برای توسعه بازار پولی و مدیریت ریسک سرمایه گذاری استفاده می کنند و در این حال معامله گران حرفه ای با بهره گیری از ابزارهایی نظیر قراردادهای آتی (فیوچر) و اختیار معامله (آپشن)، به کنترل بیشتر و نظارت منطقی تری روی سرمایه گذاری ها دست می یابند.

به این ترتیب آگاهی و شناخت این گونه ابزارها و در نهایت تعریف و به کارگیری آن ها در بازار پول و سرمایه جمهوری اسلامی ایران، به ویژه در چارچوب نظام بانکداری اسلامی، به فعالان این بازارها، امکان کنترل بهتر بر عملیات مبادلاتی و سرمایه گذاری، و به دنبال آن آرامش خاطر بیش تر برای ورود و فعالیت در این بازارها را خواهد داد. حتی سرمایه گذاران صنعتی نیز می توانند برای حفظ سرمایه خود در برابر نوسانات ارزش پول و یا ارز، در خریدهای داخلی و خارجی خود که معمولاً به وسیله پول ملی و یا ارز خارجی صورت می گیرد از این ابزارها استفاده کنند.

در بانکداری اسلامی معمولاً فضای وسیعی برای پذیرش این ابزارها وجود دارد و تاکنون پژوهش های متفکرین مسلمان نشان داده است که نظام اقتصاد اسلامی ابزارهای نوین پولی و مالی را در صورتی که به رشد اقتصادی کمک کند، نفی نکرده است. در این حال لازم است در به کارگیری هر یک از این ابزارها با توجه به مقررات مربوطه و نیز ضوابط اسلامی به نحوی عمل نمود که در عین حال مخاطره اخلاقی (Moral hazard) نیز در حداقل قرار گیرد.

کلمات کلیدی: ابزارهای جدید مالی، پذیرش های بانکی، موافقت نامه باز خرید، ابزارهای مالی مشتقه، قراردادهای آتی، اختیار خرید، اختیار فروش، سهام مضاربه ای.